

MOLNÁR MIKLÓS

H. G. életének egy napja epifániába torkollik

Tele vagyok. Nincs túrni mód tovább:

Feszít a kóranyag, a zagyva táp.

Arany János: *Vojtina Ars poétikája*

H. G. állampolgár lemészárlása porhanyósan halogatódik, egyre csak halogatódik (minden szóra rá van rakódva az összes többi szó mocska): ha túléli az esedékes éjszakát, pirkadatkor fölriad majd lidérces szűköléséből, feje pokolisan zúgni fog a másnaposságtól, gyomra duhajul kavarog, szájának hányásíze lesz, dermedt visszaalvásából előkecmeregve rémülten konstatálja, hogy percekben belül munkába kell indulnia, gyorsleltárt tart intim lomjain, rohan a klo-tyóra vizelni és a fürdőszobába zuhanyozni, kiüvölt a feleségének: – Kávét! –, kimossa a száját, megszemléli a tükörben szerelmetes, utált és megszokhatatlan pucérságát, ellenőrzi nemi szervét, újabb napnyi haladékat ad borostás arcának, megtörülközik, megtornáztatja nyelvizmait, átpörgeti ujjai közt létének reguláit, kicsörtet a konyhába: – Miért nincs cukor ebben a kátránylében? – és: – Miért bőgeted azt a rohadt kölyköt és/vagy rádiót! – ordítja –, Ne üvölts már megint! – üvölti a felesége –, Brawuá-brawué-nyíí! – bömböli a rádió meg a kölyök, magára rántja egyengönceit, gondolkodását kordában tartó szögcs-drótkalapját a fejébe csapja, rápaskol a felesége veres bélű görögdinnye-seg-gére, ráviczorog a kölykére, fohászt dűnnyög Szar-Molochhoz, zúdul a lifthez, ádázul nyomja a hívógombot, a liftben kikotorja az orrát, megköti a cipőfűzőjét, zakója bélésével megtörölgeti multidioptriás szemüvegét, nem fogja elérni a buszt, lóhalálában futva mégis eléri, dugig van megint, borostás képébe szuszognak, a mellette állók képébe liheg, nesztek, pupákok, szagoljátok bűzös leheletem, sokféle szögleteset nyomnak a hátába, gondosan megtiporja a szomszédja lábát, induláskor-fékezéskor rádólnek és rájuk dől, nem tud vigyázni, á!, szíveskedik megnyomni a csengőt, ó!, kegyeskedik utat engedni, ach!, végül is leszállhat majd, vigyázzba rendezkedik, arcán igazhitű vicsorítás, alázattal vágányra száll, hivatalnokká kunkorul, belemosódik a struktúrába, irány az üzlet, ahol eladó, fürdőszobacsempét, járólapot, falfestéket, klozetcsészét, csirizt, légycsapót árulnak, főleg olyasmit tartanak raktáron, amit vásárlóik nem keresnek, vásárlóik olyasmit keresnek náluk, amit nem tartanak raktáron, tíz perccel kényszermunkakezdés után ér be, a főnöke szinte megdicséri, máskor negyedórát vagy húsz percet is késik, a raktárban behasítanak egy-egy stam-pedli vodkát, az üveg egyik előző napi vásárlójuk adománya, amiért kicigöltek a kocsijához hét mázsa piszoárkátrányt, korosodó, megejtően csúf, egzotiku-san girhes pénztárosnőjük kávéfőz, hiába édeleg, semmilyen vágyat nem kelt bennük, a főnöknek is, neki is többször fölkinálkozott már, amilyen rámenős a csaj, előbb-utóbb leveszi a lábáról, és szájalomból megdugja a szerencsétlent, a múltkor is, mivelhogy ilyesmire mindig kaphatók, rendesen leitatta őket, a csaj is jócskán elázott, diszkréten fonnyadt melleivel és éterien nyeszlett

combjaival traktálta délután a raktárban, elnyafogva, hogy bükkfatökű, szesz-kazán férje hónapok óta nem nyúl hozzá, alig bírta lehántani magáról, a főnököt le akarja szopni, de ő, arra hivatkozva, hogy nem akarja kuplerájja zülleszteni a munkahelyüket, erélyesen elhessegeti, meg fognak kávézni, megisszák a maradék vodkát, kishóblizzák, melyikük hoz sört, végsőre beállít a szomszédos temetkezési vállalatnál a haverja, koporsótervező, ihletett potyás, lerí róla, hogy magába döntött már egy-két pohárral, utálja a koporsókat, készséget megnyergelve rálöcsölik a sörvásárlást, a forgalom gyér, végiglapoznak néhány frissen befutott pornóújságot, kiértékelik a legutóbbi vállalati kispályás focimeccset és a Retek Klub éjszakai horrorfilmjét, évődnek pénztárosnőjükkel: férjét a horrorfilm nézése intimitásokra ajzhatta, ripoztként fölvekkerzi szunnyadó kétségeiket nembeli képességeik iránt, közli, hogy válik, vevőt keres típusbútoraira, visszaérkezik koporsós cimborája a sörrel, isznak, forgalom továbbra is alig, vörös selyemszalagot ragasztanak a bolthelyiség parkettájára, néhány centire a faltól, és százforintos alapon snúroznak, elveszít egy ötszázast, a sörök gyorsan fogynak, át kéne lépni néhány percre a közeli csehóba, a főnöke acsarog: – Megint hosszú órákra ott fogsz ragadni, hűljön rád a bőr! –, addig fogadkozik és esküdzik, míg elindulhat nekrológus haverjával, a kocsma dugig lesz, alig fognak beférni, nagy nehezen sikerül letáborozniuk egy szögletesasztalnál, sört isznak vodkával, dohányoznak és tereferélnak, élnek a rosszléti kapitalizmus alattvalóinak nemtelen életét, fürdőznek gyermektegy önámításai zuhatagában, az éjjel újabb tűzfalra festették föl, hogy LE A GRAVITÁCIÓVAL!, a polgárőrség úgy próbált eltüntetni egy hasonló föliratot, hogy kivéste a falból, ettől látszik csak igazán, ötpercenként vizelni kell, kriptikus ivótársa kiröhögi: átjáróház a veséje, bezzeg ő órákig vedeli a sört, de egyszer sem megy ki, sűrűn kivonul, egyszer rejszol is a krimó budiján, fejenként öt körre futja a pénzük, vagyis a pénze, a haverjának ritkán van suskája, szabotálja a koporsótervezést és a hivatalos gyászjelentések hasáblevonatainak javítását, sörglóriásan visszamennek az üzletbe, egy szállítmány vécélehúzó fogantyú érkezett, a főnök lehordja: – Pont ilyenkor lécelsz le, fújjon el a szél a talpad alatt! –, bepakolják a portékát, homályos célzásokkal és ígéretekkel sikerül megfűzniük pénztárosnőjüket, hogy zizzenjen el a Zöld Takony becsületsüllyesztőbe néhány üveg sörért, délután, az állami gyerekgondozási szociálbaksis pihepuha családi törpeerődítményéből portyára merészkedve, betoppan a neje, beteg a kölyök és elromlott a rádió, megfázott/kiégett, – Mert állandóan agyonöltözteted – mondja ő –, és örökké a Dankó Rádiót nyekergeted!, – Remélem, ma rendesen hazajössz, kapros bányászbakancs rostélyost csinállok vacsorára *Madame Bovary, c'est toi* módra, megpirított pásztorkapcát csukamájolaj-öntettel – mondja az asszony –, Megyek, galambom, hogyne mennék, kivált hogy sellőtestű, szirénszavú, hollóhajú hugicád is fölígérkezett hozzánk – mondja ő, az asszony csábosan valószínűnek ígéri a hollóhajú hugica látogatását, sikerül távozásra bírnia az asszonyt, közvetlenül ezután telefonálni fog az apja, megtudja tőle, hogy büntetőjogi zúrjai támadtak egynémely szarkasztikus tranzakciója miatt: a sajszentpéteri toronyóra-, szemfesték- és lőszergyártól selejtként, fillérekért lekasztott 850 fél pár, bal lábra való balletcipőt, különleges libatápként rászóztta egy nyírségi libatenyésztőre, azzal kecsegtetve a faszit, hogy kéz alól alkatrészt kerít lerobbant ukrán kombájnjához, ennél is szédületesebb az a húzása, hogy örök áron, nagy halom dohánnyért elpasszolta a közoktatási minisztériumnak a szuperszonikus ceruzahegyező tervrajzát és műszaki leírását, az öreg széltoló kilátásba helyezi, hogy a

közeljövőben leugrik hozzájuk, összeállt valami butikos nyanyával, aki fölszámolta miatta az üzletét, és ráíratta a pasaréti villáját, – Csak gyere, tatám, menyecskéstül! – mondja, durcás pénztárosnőjük keresztretjvényt bogoz, zárás után összeszámolják napi bevételüket, hétszázhetvenhétezer forint, neki kell postára vinnie, kriptoid cimborája is vele tart, latolgatják, hogy meg kéne pattanniuk a pénzzel, elverni az utolsó fillérig, néhány napos vészvizalom, és jöhet a bukovár, nem lenne kozmikus újdonság, ha rács mögé kerülnének, a közös fegyencmúlt a fundamentuma a köztük döngölődő cimboraságnak, koporsós zabotőr pajtása is lehúzott már néhány évet fölforgatásért és békére uszításért, őt is lesítették, mikor hamis útlevelemmel a Tűzföldre próbált utazni, onnan Norvégiába illant volna, várt rá egy kétméteres, másfél mázsás szőke nő, a Velencei-tóban ismerkedtek meg pikolófiú korában, de nyista norvég szuperdebella, rothadozik a rendparti vécékagylók között, szeretne úgy elpatkolni, hogy a Karib-tengerbe vagy legalább a Szajnába fulladhasson, de nem reméli, hogy méltatlan életével méltó halálra játszhat, postára adják a napi bevételt, a főnökétől kölcsönként tízezrest italozásra fordítják, áttérnek fröccsre, egy bor-kimérés ajtajában rágósan, hosszadalmasan igazoltatják őket, ideiglenes megtorlasként, s hogy vigyázzba merevítettségüket föllazítsák, besettenkednek a tisztí klub rokokó éttermébe, Deákné vásznába göngyölt velős pacalt vacsoráznak, rajnai vörösbort isznak, zuhanvást lumpenesednek: váltig azon agyalnak, hogyan juthatnának gyorsan és illegálisan temérdek pénzhez és/vagy hatalomhoz, meddő gegviharzás, az örege bezzeg érti a csíziót, ők illedelmes balfácánok csupán, élhetetlen csődtömegek, bár a svádájuk nem rossz, zsiplibiaci értékre kéne váltaniuk, fizetés nélkül meglépnek, füttyörészve továbbállnak egy borozóba, ajánlatot tesz a pincérnőnek, zárás után megvárják, hazakísérik a város túlsó felébe, iparkodásaiknak nincs sok hozadékuk, a kapuban sietősen elköszön tőlük, épp nála vizitel kajakos vőlegénye, aki azzal keresi meg a betevőre valót, hogy fröccsöntőgépen műanyag Barbie-babákat kókányol, éjfélre jár, elfogy a cigarettájuk, járdára borítanak egy szemetesku-kát, kínai játékrakétát csippentenek föl a szemétből, erőszakosan árulják a szembejövőknek, aki szoba ereszkedik velük, attól pénzt vagy életet lejmolnak, díszlépésben végigóbégatják a fél várost, éjszakai bárban kötnek ki, többszörösen és hevesen kifossa magát, a hullalliccelőt, mert összeokádja a háromcsillagos luxusmosdót, kis híján meglincseli a személyzet, csapnivaló angol-ságát kifogásolva belekötnek a bárdalnokba, nem sikerül fölcsípniük se nőt, se férfit, a pénzzel bélelt osztrák vigécek mellett nincs játékerük, fölcsípődniük sem sikerül, botrányt csapnak, mert méregdrágán sima csapvizet adnak Martini gyanánt, dulakodnak, irgalmatlanul kihajítják őket, két foga kilazul, multidioptriás szemüvege megreped, cimboráján több helyütt fölhasad a farmernadrág, vérzik a térde, széttaposnak néhány virágágyat, tébolyba kergetnek egy sziámi macskát, pityókás éjjeliőrrel polkáznak, behugyozik egy levélszekrénybe, koporsószimuláns pajtása, kezében a kínai játék rakétával, a pályaudvar felé támolyog, egy közeli faluban két klambóval várja az asszonya, a vonatja reggel ötkor indul, H. G. kapacitálja: aludjon náluk, kerül még némi ital, ágytársnak ott a felesége, cimborája zordonan visszautasítja, a cimbor meg H. G. neje engesztelhetetlenül rühellik egymást, sokáig búcsúzkodnak, autóbusz már nem jár, taxit sem talál, gyalog indul majd útnak, fél három lesz, mire hazaér, a lift ezúttal szabad, fölmegey a tizedik emeletre, becsönget két-szobás, összkomfortos családi lakókriptájába, hangtalanul kinyílik az ajtó, feleségének, rádióinak-tévének, a kölyöknek meg a sellőtestű, szirénszavú, hol-

lőhajú hucicának se hírük, se hamvuk, egy élemedett korú, torzonborz csodabogár áll az előszoba közepén, tündöklő fényben, hórihorgasan, ösztövéren, félmeztelenül, durva szálú, ősz szakállal merő gubanc, püspöklila úszónadrágot visel, lábán dzsungelzöld selyempapucs, fején ébenfekete cilinder, H. G. látására fölcillan a szeme, szorosan magához öleli, gyöngéden homlokra csókolja, és mély baritonján a fülébe suttogja: – *El delito mayor del hombre es haber nacido*. Sanyarú végzeted, *amigo mío*, hogy irdatlan terhet, ocsmány karmikus púpot kell cipelned, amit állandóan puffaszt és nehezít honfitársaid patetikus agyalágyultsága és csököttsége, a nemzeti karaktert átható dölyfös paranoia, az egymás elárulásában való perverz versengés, a virtusnak képzelt hitványság, gerinctelenség, lakájtempó, az évszázados teszetoszaság és rinyálás, senkiháziak kacérkodása a kultúrával, a szolgálalkú, nyámnyila behódolás az egymást váltó, ocsmánynál ocsmányabb politikai rendszereknek, s emiatt alig akad olyan osztályos társad, aki ne csömörlötten halna meg, akár önkezével segíti is át magát a holtak másnak remélt világába, akár szervetlen anyaghalmazba hülyül is már jóval a kimúlása előtt, akár pedig öngyötrő türellemmel várja ki, míg fölkoncolja a gyilkos társadalom, a polipcsápokkal köréje burjánzó, agysejtjeit és idegszállait, képzeletét és vágyait kötőféken tartó, disznósírban pörkölt lelkületű, a pállott piros-fehér-zöld dunyha alját telefingó család és rokonság ebestül-macskástul (piros, mint az önfeladás szégyene, fehér, mint a kimeszelt árulás, zöld, mint a tehetetlenség taknya) – mindez a lelki rakomány csak akkor veszít halálos súlyából, ha idegenben, Hencidától-Bonchidától a lehető legtávolabb élhetsz; karmikus cókmozkod annál könnyebb, minél kevésbé muszáj a fajtádbeliectől függöd, társaságukat elszenvedned, pojjácás viszontagságaikban osztoznod, jóllehet véres vonzalékként magaddal kell hurcolnod a nyelvüket, holt óriások csodák csodájára életben maradt idiómáját, ezt a nem-emberien gyönyörű, vad, vérengző, vitriolos, egy másféle mindenségből idecsöppent, rettentő erejű, imára, bömbölésre, zokogásra termett, poklokat feszegető, az éden kapuján zörgető nyelvet, amely kigyulat és vezérel téged is, hiába vékonyítod láthatatlanná, Babszem Jankóvá töppedt nyálkás nációdhoz kötöz, elnyisszanthatatlan köldökzsinórral, végső leheletedig. Nyugodt lélekkel kelj föl esésedből, alázattal megvallván gyarlóságodat. Ne is csodálkozz, hogy elestél. Mert csoda-e, ha a betegség beteg, a gyöngeség gyönges s a gyarlóság gyarló? Minden erődből utáld meg gyöngeségedet, és önmagadba vetett nagy és erős bizalommal térj vissza a harcok útjára, melyet botlásod által elhagytál, *santificado sea tu nombre*, és erőd szerint küzdj a legnemesbekért. Ügyet se vess gazdagságra, karrierre meg hírnévre. Koldusbot és függetlenség – ez legyen a jelszavad. Úri lócsiszárok évadján te maradj nomád senki. Szégyelld, ha nincs benned megértésre és igazságra törekvés, restelld, ha testedet-lelkesed nem tartod jó karban. Zúzd pozdorjává a mobiltelefonodat. Dönthetsz akként is, hogy gazember leszel; kiterítenek így is, úgy is. De ne mulaszd el a cserebogarak szedését sem, kivált a mostani cserebogaras esztendőkből. Összeszedésükben nagy segítségedre lehetnek a bábolnai csirkék, díszpulykák és gyöngytyúk. Lám csak: itt már látszik valami mozgás, már pirosodik a bőr, ez az izom már kezd megrándulni. Most figyelj, mindjárt mozgásba jössz. Rajta, iparkodjál. Ne tétovázz! Erélyesen láss neki. Egy-két-há-négy! Inci-finci, öttöm-pöttöm, perdülj tánra, kicsi tücsköm! Vess figurát, olyan cifrát, hogy a patkód vessen szikrát! Ha tudni akarod, ki vagyok, hát tudd meg, hogy föltámasztottam halottaiból a kóbor lovagrendet: én vagyok Don Quijote de la Mancha, sérelmek orvoslója, ferdesé-

gek eligazítója, törvénytelenések jóvá tevője, jogtalanságok megszüntetője, tartozások kiegyenlítője.

A koporsótervező homokos, szomorú, vizes síkon botorkál hazafelé az asszonyához* meg a két klambójához, és ilyesmik motoszkálnak a fejében: „a szar is le van szarva – elátkozott hely – mérgezett föld, mérgezett ég, mendedék sehhol – jellegéből kiforgatott ország, bunkofonhoz bilincselte, médiamoslékon és betegségek pályáján tartott lakosság – fajulva tengés az olcsó idő hasztalan sokában – ha a bamba csordára nézek, káromkodok vagy fütyörészek – aki nem látta Granadát, nem látott semmit – hallod-e, te majsai lány, a te pinád szőrös-e mán? – a világra jövés az ember legnagyobb bűne – Karthágó örök, pusztulnia kell újra meg újra – az esedékes Karthágónak Gáza-övezet a neve – miszlikbe robbanthatja-e a sárkányfog-vetemény a sártekét anélkül, hogy ő maga is elpusztulna? – milyen nyilakat lőjünk a jövőbe? mivé neveljük a fiainkat: anarchistává? terroristává? forradalmárrá? világcsavargóvá? zenebohóccá? csontkováccsá? csikóssá az alföldi rónán? vagy sem ezzé, sem azzá, hanem kertésszé, földművessé, vízen és szárazföldön járó kétkezi munkássá? – minden lehetséges: szögletes kör, fából vaskarika, vagy akár isten is, galaktikánként egy – ha a mi galaktikánk istene netán rikkancs, én is segítenék neki kiabálni – a világmindenségben cirka kéttrillió galaktika van – a Tejút százmilliárd állócsillaga több ezer bolygórendszert foglal magába – hány olyan bolygó akadhat köztük, amelyet értelmes lények népesítenek be: több száz? tizenhárom meg egy fél? egy sem? – le a gravitációval!”

A Szajna öngyilkosok fölfúvódott holttestét sodorja. Útban a tenger felé, zord méltósággal, csúfondáros ünnepélyességgel haladnak el a Pont-Neuf közepe boltíve alatt. Viszi őket a víz lefelé; nem Törökkanizsa, hanem Le Havre az útirány. Fokhagyma, húgy, bélsár, iszap, kígyónyál, záptojás, törkölypálinka, elgennyesedett foggyökér, rothadt hering, döngkút egybekutyulódott szagát árasztó bűzbuborékokban szivárog föl tetemükből a kimúlásuk pillanatában bennük rekedt hahota. A vég véget ér, de a kezdet nem kezdődik el. Mondjuk, egy ilyen kezdet (valamirevaló írás így kezdődött hajdanában): „Ezerhétszázkilencvenhat május tizenötödikén Bonaparte tábornok bevonult Milánóba.” *In my end is my beginning.* Végemben ott a kezdetem. A létezés szappanoperájáról, az alkotóelemekről és okokról legyen elég, amit elmondtunk, mondhatná a Sztagirita.

* A szöveg – azon kívül, hogy *van* – semmit sem közöl a koporsótervező feleségéről. Ez netán holmi patriarchális ideológia háttérbeli működésének volna a következménye, mely kizárólag férfiakat léptet porondra, s a nők létezését oly magától értetődően adottnak tételezi, akár a levegőt vagy a tömegvonzását?